

sel uit de natuurdagboeken van 1943 t/m 1982 van de heer J. Jenniskens uit de Meterik in handen kreeg. Niet minder dan 40 jaar lang heeft de heer Jenniskens, in de Meterik beter bekend als "Giessen-Sjang", de troepen Kraanvogels genoteerd, die over zijn boerderij aan de rand van het Meteriks Veld, vlakbij de Schadijke Bossen (gemeente Horst) trokken. Op liefst 90 data noteerde hij minstens 123 passende troepen, waarvan er (in 1980) ook enkelen in het Meteriks Veld achter de boerderij pleisterden. Hens zou véle bladzijden hebben kunnen toevoegen aan zijn toch al erg omvangrijke avifauna, als hij de beschikking had gehad over de grote aantallen waarnemingen van de heer Jenniskens. Dat hier sprake is van werkelijk **grote** aantallen waarnemingen blijkt uit het feit, dat het aantal waarnemingen over 40 jaar van de heer Jenniskens minstens 84% bedraagt van dat van het hele gebied V van Hens, eveneens over een periode van 40 jaar!

Het uittreksel uit de dagboeken van de heer Jenniskens is niet alleen waardevol, omdat het grote aantallen waarnemingen bevat, maar met name ook, omdat er relatief veel voorjaarstrekwaarnemingen bij zitten; niet minder dan 38% van de trekdata en 33% van de troepen. Ter vergelijking; van de trekdata van gebied V van Hens had slechts 16% betrekking op voorjaarswaarnemingen.

Hens beklagde zich er indertijd over, dat veel van de waarnemingen, die hij door kreeg, onvolledig waren; *"Meestal volstaat men met de mededeling, dat een of meer kleinere of grotere groepen zijn overgetrokken. Omtrent het aantal waargenomen vogels, de richting waarin ze vlogen, het veranderen van richting, de formatievorm (V-vorm,*

rechte lijn, dwarrelend of cirkelend), windrichting en windkracht benevens de weersomstandigheden wordt meestal niets vermeld." De waarnemingen van de heer Jenniskens zijn, zoals op de voorgaande bladzijden te lezen is, zeer volledig te noemen in vergelijking met die van Hens.

Dat de gegevens van Sjang Jenniskens niet alleen een uiterst waardevolle aanvulling op de avifauna van Hens vormen, maar ook op veel recentere literatuur, moge blijken uit het volgende voorbeeld. Volgens GANZEVLES *et al.* (1985) vond er in het najaar van 1974 weinig Kraanvogeltrek plaats over Limburg. Volgens hen ging het om "amper 700 exemplaren" in de hele provincie. De heer Jenniskens zag op 5 oktober 1974 echter in z'n eentje 3 groepen Kraanvogels met in totaal liefst ± 300 stuks!

De Kraanvogelwaarnemingen, die zijn verwerkt in avifauna's en de vogelboeken, zoals de beide hierboven genoemde, zijn in feite nooit systematisch verzameld. Zo varieert bijvoorbeeld het aantal waarnemers van jaar tot jaar, terwijl ook de waarnemingsplaatsen jaarlijks sterk kunnen verschillen. Het unieke van de gegevens van Sjang Jenniskens is, dat ze nagenoeg allemaal door één persoon (en steeds dezelfde!), op één vaste plaats, kortom, zeer systematisch, werden verzameld. Dat maakt, dat ze een erg goed beeld geven van de Kraanvogeltrek over een voor Kraanvogels belangrijk stukje Limburg, waarover nog maar zeer weinig bekend is. Het Meteriks Veld ligt namelijk op de trekroute tussen de bekende Kraanvogelpleisterplaatsen op de Hamert en in de Peel. Voor een goede inrichting en een optimaal beheer van de toekomstige nationale parken "De Hamert" en "De Groote Peel" en de

Grote Eenheid Natuurgebied "De Zuidelijke Peel" is het van groot belang, dat zoveel mogelijk bekend wordt over de Kraanvogeltrek tussen deze gebieden in.

Wat mij aan het uittreksel uit de dagboeken van Sjang Jenniskens nog het meeste trof, was de liefde voor de natuur, die er zo duidelijk uit blijkt. Vooral uit de waarnemingen van 23 oktober 1944 blijkt die liefde voor de natuur, maar ook bijvoorbeeld uit datgene wat in 1966 werd opgeschreven, nadat er 2 jaar lang geen Kraanvogeltrek werd waargenomen!

Tot slot wil ik Sjang Jenniskens vanaf deze plaats bedanken voor zijn toestemming tot publikatie van het uittreksel uit zijn dagboeken, die hij overigens tot op de dag van vandaag nog bijhoudt!

SUMMARY

40 YEARS AT CRANE MIGRATION

Crane migration was observed during forty years over a field along their itinerary between the important halting place of "De Hamert" and "De Peel" in the south-eastern part of the Netherlands. More than 120 larger and smaller flocks were seen, about one third of those in spring. The second author gives a general idea of the fluctuation of numbers from 1920-1940.

LITERATUUR

GANZEVLES, W., F. HUSTINGS, F. SCHEPERS, J. UMMELS & W. VERGOOSSEN, 1985. Vogels in Limburg. Publicaties Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, reeks XXXV, aflevering 5-15 (Natuurhistorisch Genootschap in Limburg en Vogelwacht Limburg).
HENS, P., 1965. Avifauna van de Nederlandse provincie Limburg benevens een vergelijking met die der aangrenzende gebieden. Publicaties Natuurhistorisch Genootschap in Limburg, reeks XV (Natuurhistorisch Genootschap in Limburg).

VERENIGINGSNIEUWS

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Zoals reeds is aangekondigd in het Natuurhistorisch Maandblad van september is er donderdag 5 oktober een extra Algemene Ledenvergadering in het Natuurhistorisch Museum Maas-tricht. De Algemene Ledenvergadering zal beginnen om 20.00 uur en duren tot ongeveer 20.30 uur. Hierna zal de heer B. Graatsma een voordracht hou-

den over muurplanten (zie ook de aankondiging op de achterzijde van dit Maandblad).

Agenda

1. Opening om 20.00 uur door waarnemend-voorzitter dhr. W. Weener (voorzitter A. Lenders is verhinderd).
2. Mededeling: samenstelling Dagelijks Bestuur van het Genootschap.
3. Notulen Algemene Ledenvergade-

ring d.d. 11 juni 1989 (gepubliceerd in Natuurhistorisch Maandblad 78 (7/8): 105 en 106).

4. Begroting 1990 (zie elders in dit Maandblad).
5. Huurovereenkomsten van het Natuurhistorisch Genootschap met groeve-eigenaren.
6. Rondvraag.
7. Sluiting (rond 20.30 uur).

R. GUBBELS
secretaris

BEGROTING 1990

Zoals eerder al werd aangekondigd kon de begroting voor 1990 om uiteenlopende redenen nog niet aan de Algemene Ledenvergadering worden voorgelegd. Onderstaand is de ontwerp-begroting opgenomen ter behandeling tijdens de ledenvergadering op 5 oktober aanstaande.

C. ADAMS-KAASTRA
penningmeester

Baten		Lasten	
1. Subsidie provincie Limburg	f. 50.000,—	1. Drukkosten maandblad	f. 66.000,—
2. Subsidie gemeente Maastricht	3.200,—	2. Drukkosten publicaties	15.700,—
3. Vergoeding ruilverkeer	14.500,—	3. Verzendkosten	14.000,—
4. Contributies en giften	34.000,—	4. Bureaukosten	8.000,—
5. Verkopen	12.000,—	5. Kosten bijeenkomsten	7.000,—
6. Overige inkomsten	1.000,—	6. Bestuur en redactie	3.000,—
7. Subsidie publicaties	10.000,—	7. Overige uitgaven	9.000,—
		8. Voorziening computer	2.000,—
	f. 124.700,—		f. 124.700,—

SAMENSTELLING ALGEMEEN BESTUUR

De samenstelling van het bestuur van het Genootschap heeft de laatste twee jaar nogal wat wijzigingen ondergaan. Daarom is onderstaand aangegeven hoe het bestuur sinds de laatste algemene ledenvergadering is samengesteld.

Voorzitter:

A. LENDERS,
Groenstraat 106,
6074 EL Melick,
tel.: 04752-2351.

Secretaris:

R. GUBBELS,
Stadhouderslaan 145,
6171 KH Stein,
tel.: 04490-37559.

Penningmeester:

C. ADAMS-KAASTRA,
H. van Rodenbroeckstraat 43,
6413 AN Heerlen,
tel.: 045-723169.

Leden:

R. AKKERMANS,
Schout Hoffaertstraat 162,
6042 VZ Roermond,
tel.: 04750-24281.

E. BLINK,
Pius XII straat 20,
6247 AW Gronsveld,
tel.: 04408-1796.

A. BROEN,
Marijkestraat 6,
6067 GW Linne,
tel.: 04746-4029.

B. GRAATSMA,
Koningsplein 9,
6224 EB Maastricht,
tel.: 043-633784.

L. HENSELS,
Tramstraat 9,
6088 EA Roggel,
tel.: 04749-1736.

D. KRUISBERG,
Picardi 10,
5911 BW Venlo,
tel.: 077-544658.

T. MULDER,
Bloemenweg 23,
6221 TT Maastricht,
tel.: 043-216122.

F. SCHEPERS,
Ophoven 56,
6133 XW Sittard,
tel.: 04490-28863.
P. SPREUWENBERG,
Aan de Slagboom 2,
6372 KW Schaesberg,
tel.: 045-310661.
C. THISSEN,
Morgensterdreef 2,
6075 DG Herkenbosch,
tel.: 04752-4651.
W. WEENER,
Goselingstraat 48,
5931 HT Tegelen,
tel.: 077-736624.
F. VAN WESTREENEN,
Eckelraderweg 1,
6247 NE Gronsveld,
tel.: 04408-2677.

Uit dit algemeen bestuur is een dagelijks bestuur geformeerd dat bestaat uit de voorzitter, de penningmeester, de secretaris en de volgende leden: A. Broen, F. Schepers en W. Weener.

R. GUBBELS
secretaris

KORTE MEDEDELINGEN

NIEUW LIMBURGS VOGEL-TIJDSCRIFT OPGERICHT

In Limburg is een nieuw vogeltijdschrift opgericht, genaamd "Limburgse Vogels". Het heeft als doel het stimuleren van vogelstudie en vogelonderzoek in de provincie Limburg, waarbij de SOVON-projecten een belangrijke

plaats innemen.

"Limburgse Vogels" wil de mogelijkheid bieden om resultaten van allerlei veldwerk te publiceren in een daarvoor geschikt en geëigend tijdschrift. "Limburgse Vogels" wordt uitgegeven door de Werkgroep Limburgse Vogels (zijnde de redactie) in samenwerking met de Vogelwacht Limburg en het Na-

tuurhistorisch Genootschap in Limburg. Iedereen kan een abonnement nemen op "Limburgse Vogels", ongeacht van welke vereniging hij/zij lid is. Een abonnement kost f 17,50 per jaar, leden van de Vogelwacht Limburg krijgen f 2,50 korting.

"Limburgse Vogels" verschijnt vier maal per jaar en is uitgegeven in zwart-